

Merestä on kaikille – Havet är för alla

Merialuesuunnittelun vuorovaikutussuunnitelma 2024-2027

30.4.2026

Euroopan unionin
osarahoittama

Merialuesuunnittelun vuorovaikutussuunnitelma

Tässä vuorovaikutussuunnitelmassa kuvataan tiiviisti, mistä merialuesuunnittelussa on kyse, miten merialuesuunnittelu etenee ja millaista vuorovaikutusta suunnittelun aikana käydään osallisten eli viranomaisten ja sidosryhmien kesken.

- [Mitä on merialuesuunnittelu?](#)
- [Mikä on vuorovaikutussuunnitelma?](#)
- [Miksi suunnittelu on vuorovaikutteista?](#)
- [Keitä suunnittelu koskee?](#)
- [Mitkä ovat merialuesuunnittelualueet?](#)
- [Mitä aluetta merialuesuunnittelu koskee?](#)
- [Miten merialuesuunnitelma vaikuttaa?](#)
- [Miten merialuesuunnittelu etenee ja missä ovat vuorovaikutuksen paikat?](#)
- [Miten voit osallistua ja vaikuttaa?](#)
- [Miten vuorovaikutuksella tuetaan Euroopan vihreän kehityksen ohjelman \(EGD\) tavoitteita?](#)
- [Mihin voit olla yhteydessä?](#)

Mitä on merialuesuunnittelu?

Merialuesuunnittelun tarkoituksena on edistää merialueen eri käyttömuotojen kestävästä kehitystä ja kasvua, merialueen luonnonvarojen kestävästä käytöstä sekä meriympäristön hyvän tilan saavuttamista. Merialuesuunnitelman lähtökohdaksi on kestävä sinisen talouden ja eri sidosryhmien merialueille kohdistuvien intressien yhteensovittaminen.

Merialuesuunnitelmassa huomioitavat merelliset teemat ja sidosryhmät ovat energia-ala, meriliikenne (ml. satamat), kalastus, vesiviljely, kaivannaisala, meriteollisuus, sininen bioteknologia, kulttuuriperintö, matkailu ja virkistyskäyttö sekä ympäristön ja luonnon suojeleminen, säilyttäminen ja parantaminen. Lisäksi huomioidaan maanpuolustuksen tarpeet ja merialueiden erityispiirteet.

Merialuesuunnittelua läpileikkaavat teemat ovat Euroopan vihreän kehityksen ohjelma, ilmastoviisas merialuesuunnittelu, merellinen monikäyttö sekä kansallinen turvallisuus ja huoltovarmuus.

Merialuesuunnittelussa tarkastellaan meriympäristöä kokonaisuutena sekä maan ja meren vuorovaikutusta. Merialuesuunnitelma on kytköksissä Suomen Rannikkostrategian tavoiteasetteluun ja toimenpiteisiin. Molempien tavoitteena on edistää elinvoimaisia rannikkoyhteisöjä ja rannikon kestävästä käytöstä.

Merialuesuunnittelussa muodostetaan merellisten toimijoiden kesken yhteinen näkemys merialueen kestävästä käytöstä.

Merialuesuunnittelun tavoitteena on hyvinvoiva, tuottava ja turvallinen meri.

Yhdessä suunnitellen, tulevaa tunnistaen!

Merialuesuunnittelun periaatteet*:

- Kestävä kehitys
- Ekosysteemilähestymistapa
- Pitkän aikavälin näkökulma ja tavoitteet
- Varovaisuusperiaate
- Osallistaminen ja läpinäkyvyys
- Korkealaatuisen tietoon perustuva
- Kansainvälinen koordinaatio ja konsultaatio
- Yhteensovitettu maa- ja merialueiden aluesuunnittelu
- Alueellisten erityispiirteiden huomioiminen
- Jatkuva suunnittelu

*) HELCOM-VASAB:n merialuesuunnittelun yleiset periaatteet.
<https://helcom.fi/wp-content/uploads/2019/10/HELCOM-VASAB-MSP-Principles.pdf>

Tutustu merialuesuunnitteluun tarkemmin:
merialuesuunnittelu.fi

Mikä on vuorovaikutussuunnitelma?

Tämä vuorovaikutussuunnitelma on valmisteltu **toisen merialuesuunnittelukierroksen 2023-2027 tueksi**. Vuorovaikutussuunnitelman laadintaan on osallistunut eri sidosryhmiä kyselyn ja haastatteluiden kautta.

Vuorovaikutussuunnitelma on laadittu **kaikille merialuesuunnitteluprosessin osallistujille, ja se antaa yleiskuvan merialuesuunnittelusta ja vaikutusmahdollisuuksista suunnittelun eri vaiheissa**.

Vuorovaikutussuunnitelma sisältää yleistä tietoa vuorovaikutuksen tarpeellisuudesta, milloin vuorovaikutustapahtumia on ja kuinka niihin voi osallistua, sekä kuinka suunnitteluprosessiin voi vaikuttaa.

Vuorovaikutussuunnitelmassa kerrotaan myös keitä merialuesuunnittelu koskee, miten vuorovaikutuksen avulla tuetaan Euroopan vihreän kehityksen tavoitteita sekä mihin voi olla yhteydessä suunnitteluprosessin aikana.

Vuorovaikutussuunnitelman avulla:

- Kerrotaan, mikä on merialuesuunnitelman tehtävä ja tarkoitus sekä miksi sitä tehdään.
- Varmistetaan suunnitteluaineiston saavutettavuus, saatavuus ja avoimuus.
- Mahdollistetaan oikea-aikainen osallistuminen ja vaikuttaminen.
- Varmistetaan, että vuorovaikutus on molempiin suuntiin yhteensovittavaa, motivoivaa ja sitouttavaa sekä suunnittelijoiden että asianosaisten mielestä.

Miksi suunnittelu on vuorovaikutteista?

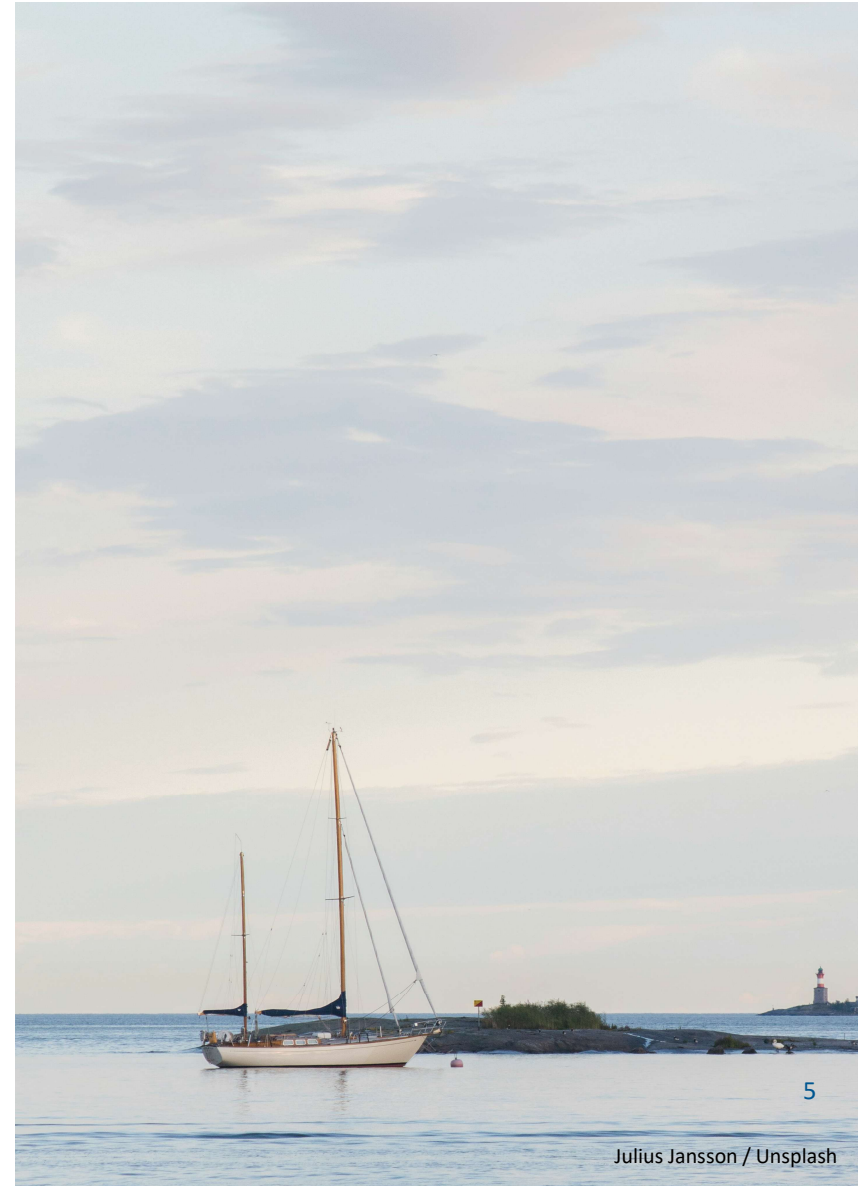
Merialuesuunnittelusta **vastaavat viranomaiset ovat rannikon maakuntien liitot**. Ympäristöministeriö vastaa merialuesuunnittelun yleisestä ohjauksesta sekä valtioiden välisestä yhteistyöstä.

Merialuesuunnittelu toteutetaan tiiviissä yhteistyössä sidosryhmien kanssa, jonka vuoksi vuorovaikutus on tärkeä osa suunnittelua. Kaikilla viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään, on mahdollisuus osallistua merialuesuunnitelman valmisteluun. Merialuesuunnitelmat kuvaavat rannikon maakuntien liittojen johdolla muodostettua **yhteistä näkemystä** merialueen tulevan kestäväen käytön suuntaviivoista. Suomessa merialuesuunnittelusta säädetään **Alueidenkäyttölain** luvussa 8 a.

67 c § Osallistuminen ja lausunnot

Maakuntien liittojen on järjestettävä merialuesuunnitelman valmistelu siten, että viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään, on mahdollisuus osallistua suunnitelman valmisteluun. Maakuntien liittojen on pyydettävä lausunto niiltä viranomaisilta ja yhteisöiltä, joiden toimialaan tai tehtäviin suunnitelma olennaisesti liittyy. Ulkoasiainministeriöltä on pyydettävä lausunto talousvyöhykkeen osalta.

Muille kuin 1 momentissa tarkoitetuille tahoille on varattava mahdollisuus tutustua valmisteluaineistoon sekä esittää siitä mielipiteensä julkaisemalla asiaa koskeva ilmoitus internetissä. Mielipiteiden esittämiselle on varattava vähintään 30 päivää.

Keitä suunnittelu koskee?

Merialuesuunnitelma on yhdessä sidosryhmien kanssa muodostettu **strateginen näkemys** merialueen kestävästä käytöstä ja meriympäristön hyvän tilan tukemisesta. Suunnitelmassa tunnistetaan yleispiirteisesti alueiden monikäyttömahdollisuuksia ja tuetaan **merellisten toimintojen yhteensovittamista**. Keskeisiä merellisiä toimijoita ovat energia-ala, meriliikenne ml. satamat, kalastus ja vesiviljely, kaivannaisala, meriteollisuus ja sininen bioteknologia, kulttuuriperintö, matkailu ja virkistyskäyttö, sekä ympäristön ja luonnon suojelu, säilyttäminen ja parantaminen. Lisäksi huomioidaan maanpuolustuksen tarpeet ja merialueiden erityispiirteet.

Merialuesuunnitelman **yhteensovittavasta luonteesta johtuen suunnitelmat laaditaan laajassa vuorovaikutuksessa** merialuesuunnittelijoiden, asiantuntijoiden ja kaikkien merellisten sidosryhmien kesken.

Kansallisella tasolla toimii ministeriöiden välinen yhteistyöryhmä, jonka toimintaa ohjaa ympäristöministeriö. Merialuesuunnitteluyhteistyön koordinaatio vetää sektoriyhteyshenkilöverkostoa, joka käsittää merellisiä viranomaisia, tutkimuslaitoksia ja sidosryhmien edunvalvoja- ja kehittämisorganisaatioita.

MERIALUESUUNNITELUN SIDOSRYHMIÄ

- **Aluekehitys ja suunnittelu:** mm. maakunnat, kunnat, yrittäjäjärjestöt, yritykset, Metsähallitus
- **Energia-alat:** mm. yritykset ja etujärjestöt (energian tuotanto, siirto ja varastointi)
- **Kalatalous:** mm. viranomaiset, etujärjestöt, kehittäjät ja yrittäjät kuten kalatalousalueet, ammattikalastajat, kalankasvattajat, kalasatamat
- **Kaivannaisala:** mm. yrittäjät, järjestöt
- **Kansainväliset tahot:** mm. EU:n merialueet, erityisesti Itämeren maat ja sieltä Ruotsi ja Viro
- **Kulttuuriperintö:** mm. Museovirasto, alueelliset vastuumuseot, muut museot, järjestöt
- **Maanpuolustus:** Puolustusvoimat ja Rajavartiolaitos
- **Matkailu:** mm. yrittäjät, kunnat sekä kehittäjätahot
- **Merenkulku:** Väylävirasto, Traficom ja muut viranomaistahot sekä sidosryhmät
- **Merteollisuus:** mm. teollisuus, logistiikka
- **Suojelu:** mm. luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöt, Metsähallitus
- **Tutkimus- ja oppilaitokset:** mm. LUKE, SYKE, yliopistot, Ilmatieteenlaitos, Saaristomeren tutkimuslaitos, GTK, Meriturvallisuuden ja liikenteen tutkimuskeskus
- **Vesi- ja maa-alueiden omistus ja hallinta:** mm. Metsähallitus, VEALO, Maanomistajain liitto, MTK
- **Viranomaiset:** mm. ministeriöt, elinvoimakeskukset, lupa- ja valvontavirastot ja kuntien edustajat
- **Virkistyskäyttö:** merellinen luonto, vapaa-ajankalastus ja metsästys, veneily, asukkaat, mökkiläiset, järjestöt, kunnat, palveluntarjoajat

Mitkä ovat merialuesuunnittelualueet?

Suomessa on yksi yhteinen merialuesuunnitelma, joka laaditaan kolmessa osassa kahdeksan rannikon maakunnan liiton yhteistyönä.

- **Suomenlahti** (Uudenmaan liitto ja Kymenlaakson liitto)
- **Saaristomeri ja Selkämeren eteläosa** (Varsinais-Suomen liitto ja Satakuntaliitto)
- **Pohjoinen Selkämeri, Merenkurkku ja Perämeri** (Pohjanmaan liitto, Keski-Pohjanmaan liitto, Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Lapin liitto).

Varsinais-Suomen liitto vastaa Suomen merialuesuunnittelu yhteistyön koordinoinnista. Tässä dokumentissa tähän viitataan nimellä MSP-koordinaatio.

Ahvenanmaa vastaa oman alueensa merialuesuunnitelman laadinnasta maakuntahallituksen päätökseen perustuen.

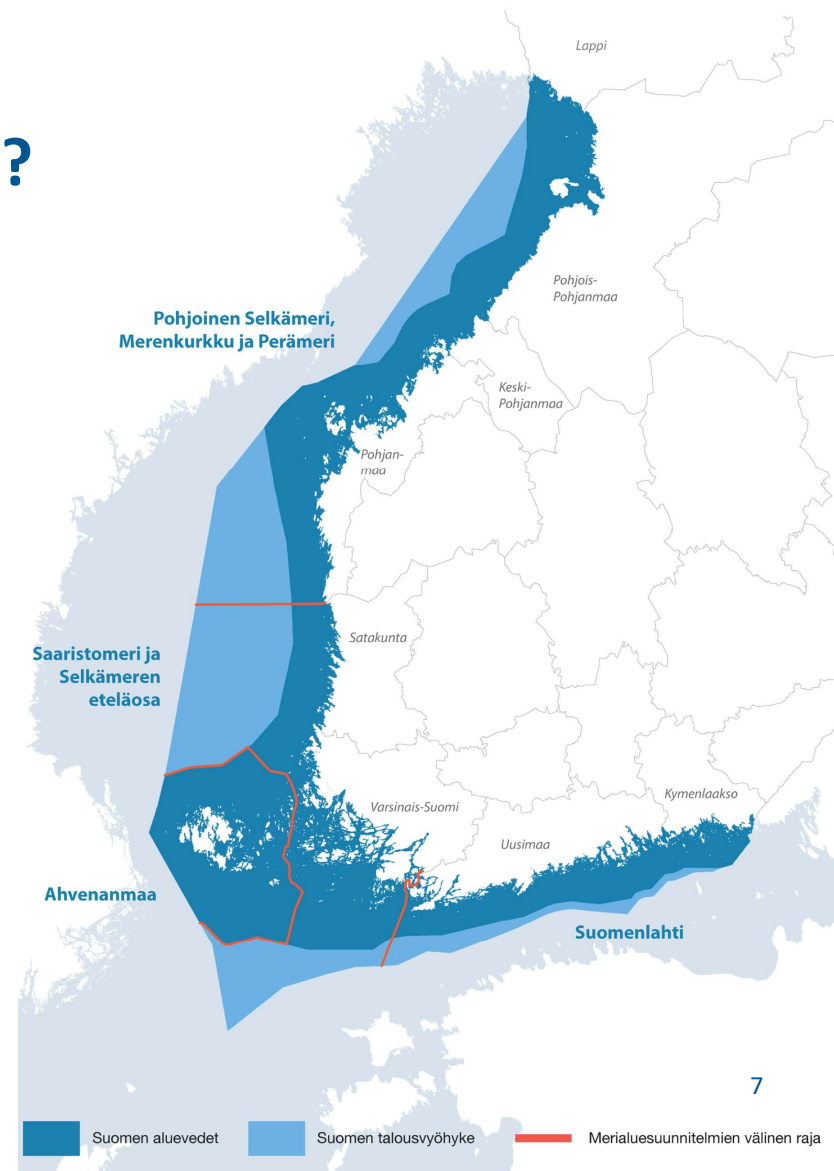
Tutustu voimassa olevaan **Suomen merialuesuunnitelmaan 2030** osoitteessa: www.merialuesuunnitelma.fi (FI, SV ja EN)

Merialuesuunnitelman laatimisesta on kirjattu Alueidenkäyttölain luvussa 8a seuraavasti:

67 b §

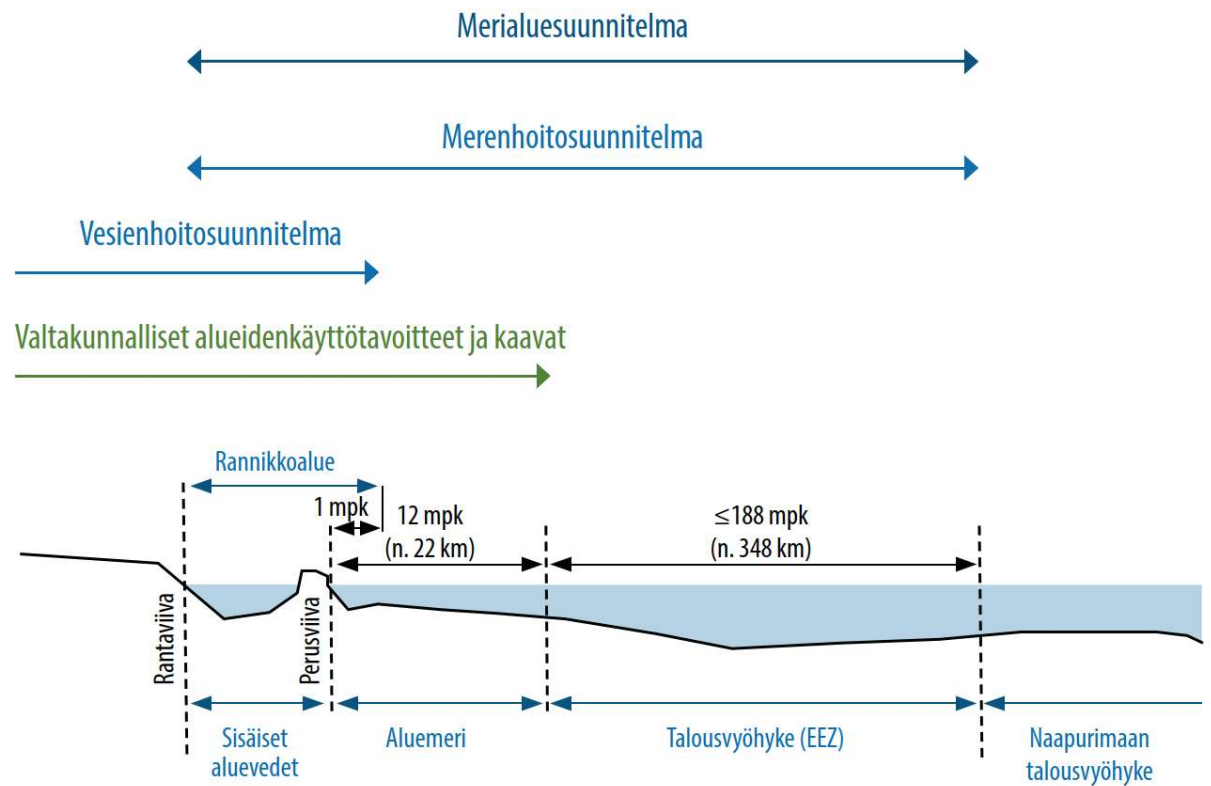
Merialuesuunnitelman laatiminen ja hyväksyminen

Merialuesuunnitelma laaditaan aluevesille ja talousvyöhykkeelle. Merialuesuunnitelman laatimisesta ja hyväksymisestä vastaavat ne maakuntien liitot, joiden alueeseen kuuluu aluevesiä. Maakuntien liittojen tulee valmistella merialuesuunnitelma yhteistyössä. Merialuesuunnitelmat on sovittava yhteen.

Mitä aluetta merialuesuunnittelu koskee?

Merialuesuunnitelma laaditaan **merialueelle, joka kattaa aluevedet ja talousvyöhykkeen aina rantaviivasta talousvyöhykkeen ulkorajaan saakka.**

Miten merialuesuunnitelma vaikuttaa?

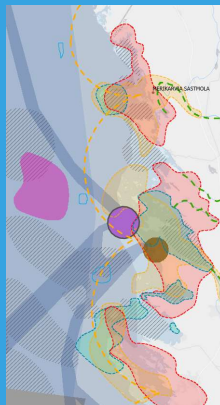
Merialuesuunnitelma on luonteeltaan **strateginen** ja **yleispiirteinen**:

- Suunnitelmalla on **välillisiä ohjausvaikutuksia**; aluesuunnittelun työkaluna se tukee maakuntakaavoitusta ja aluekehitystä tuottamalla tietoa merellisten toimialojen sekä meriympäristön mahdollisuuksista ja reunaehdoista.
- Suunnitelman **vaikuttavuus syntyy suunnitteluprosessin myötä**, eli sidosryhmien yhteisymmärryksen sekä suunnitelmaan sitoutumisen ja sitä kohtaan koetun omistajuuden kautta.
- Merialuesuunnitelman **vaikuttavuus syntyy myös kytköksestä kansallisiin, alueellisiin ja sektorikohtaisiin politiikkalinjauksiin sekä strategioihin**. Merialuesuunnitelma tukee monia tavoitteita, kuten maakuntaohjelmia ja niiden toteuttamista, maakuntakaavoitusta, aluekehityshankkeita sekä luonnonvarasuunnitelmia ja merialueen muita hoito- ja käyttösuunnitelmia.

Merialuesuunnitelma (rannikon maakuntaliitot)

Käsittää aluevedet ja talousvyöhykkeen

Strateginen

Maakuntakaava (maakuntaliitot)

Käsittää aluevedet

Oikeus-
vaikutteinen

Yleiskaava (kunnat)

Käsittää aluevedet

Oikeus-
vaikutteinen

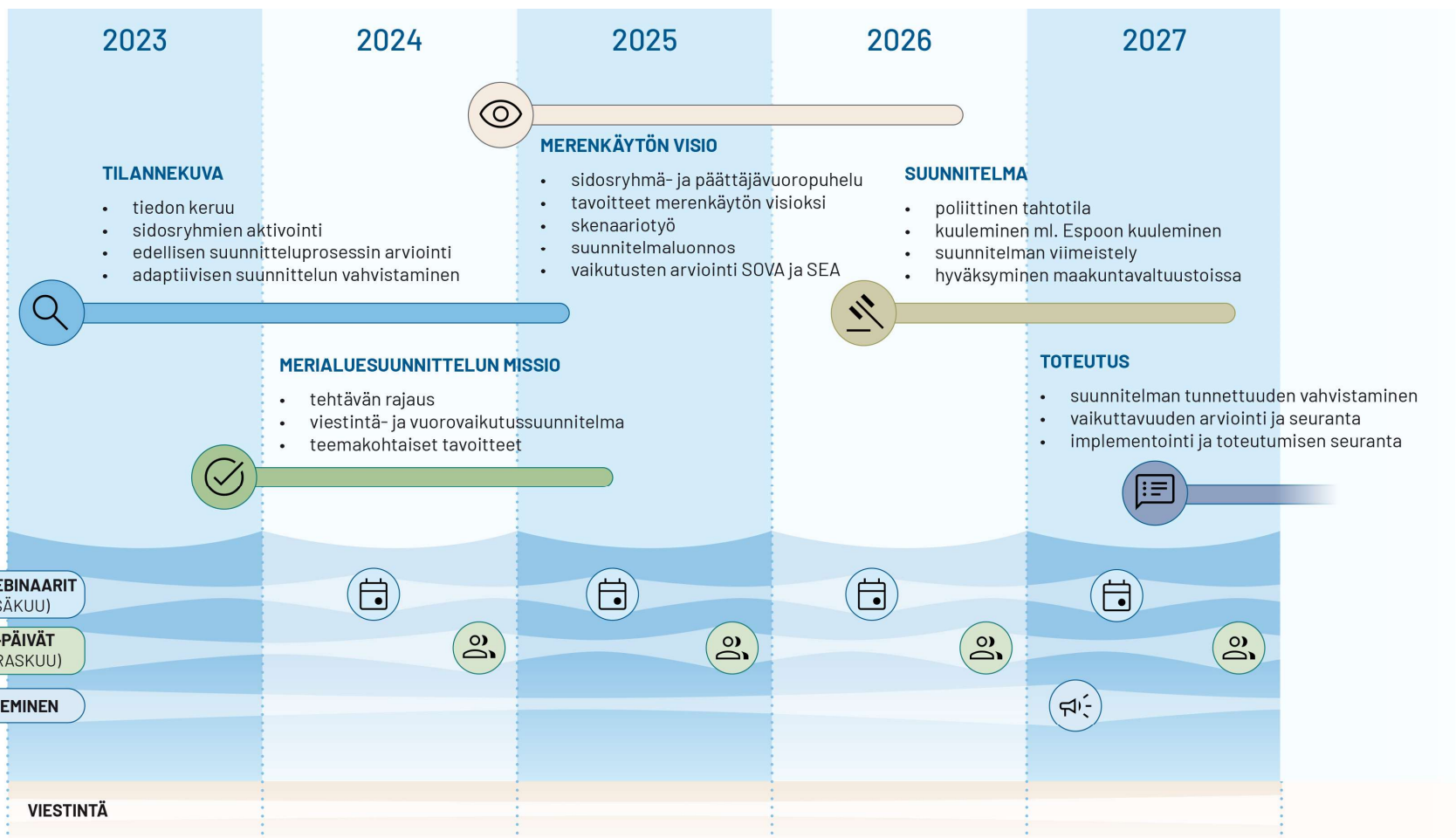
Miten merialuesuunnittelu etenee ja missä ovat vuorovaikutuksen paikat?

Merialuesuunnittelussa sovelletaan ekosysteemilähestymistapaa, jonka mukaan **osallistava suunnittelu ja viestintä on keskeinen suunnittelun periaate**. Merialuesuunnitteluprosessi nojaakin vahvaan **yhteistoiminnalliseen eli osallistavaan työskentelytapaan** merialuesuunnittelijoiden, asiantuntijoiden ja merellisten sidosryhmien kesken. Yhteistoiminnallisuus näyttäytyy merialuesuunnitelmien laatimisessa laajana vuorovaikutustilaisuuksien ja -tapahtumien sarjana sekä läpi prosessin kulkevana jatkuvana vuoropuheluna eri osallisten kesken.

Vuorovaikutustapahtumia on merialuesuunnittelun kaikissa viidessä vaiheessa vuosina **2023-2027**. Suunnitteluprosessin vaiheet yleispiirteisine kuvauksineen ja **vuosittain toistuvat vuorovaikutustilaisuudet on esitetty seuraavalla sivulla vuorovaikutuksen prosessikaaviossa**. Vuosittain toistuvissa tilaisuuksissa esitellään tarkemmin suunnitelmien etenemistä sekä suunnitteluvaiheiden sisältämiä vuorovaikutustilaisuuksia. Vuorovaikutuksen onnistumista seurataan ja arvioidaan osana prosessia.

Miten merialuesuunnittelu etenee ja missä ovat vuorovaikutuksen paikat?

Kaikille avoin yhteistyöverkosto

www.merialuesuunnittelu.fi

Miten voit osallistua ja vaikuttaa?

Merialuesuunnitteluprosessi osallistaa laajasti merellisiä sidosryhmiä, asiantuntijoita ja viranomaisia eri vuorovaikutuksen ja tiedottamisen keinoin. Alla on listattuna erilaisia tapoja osallistua ja vaikuttaa merialuesuunnitteluun. MSP-FI:n LinkedIn-tiliä seuraamalla pysyt ajan tasalla.

MSP-päivät

MSP-päivät ovat tiedotus- ja verkostoitumistapahtuma merialuesuunnitteluprosessissa keskeisesti mukana oleville sidosryhmille, asiantuntijoille ja viranomaisille. MSP-päivillä on mahdollisuus esitellä omia merialuesuunnitteluun liittyviä toimia ja hankkeita muille osallistujille. MSP-päivät järjestetään vuosittain marraskuussa, ja tapahtuman teema vaihtelee merellisten teemojen ympärillä. Tapahtuman järjestää merialuesuunnittelun koordinaatio ja rannikon maakuntien liitot.

MSP-webinaarit

MSP-webinaarit ovat kaikille avoimia vuosittain kesäkuussa järjestettäviä verkkotilaisuuksia, joissa esitellään tehdyt ja ajankohtaiset toimenpiteet sekä suunnataan katse suunnittelun tuleviin vaiheisiin. Tilaisuudessa voit esittää sinua askarruttavia kysymyksiä. Tapahtuman järjestää merialuesuunnittelun koordinaatio.

MSP-hankkeet

Merialuesuunnittelun tietopohjan vahvistamiseksi ja verkostojen rakentamiseksi toteutetaan erillishankkeita, sekä osallistutaan useisiin kansainvälisiin merialuesuunnitteluhankkeisiin. Hankkeiden tiimoilta järjestään työpajoja ja tapaamisia, ja tuetaan innovointia ja pilotointoja. Työskentelyyn osallistumalla voit vaikuttaa merialuesuunnittelun sisältöihin. Työpajoista tiedotetaan uutiskirjeellä ja somessa.

Miten voit osallistua ja vaikuttaa?

Toimialakohtaiset tilaisuudet ja neuvottelut

merialuesuunnittelun koordinaatio ja rannikon maakuntien liitot järjestivät kansallisia ja alueellisia merialuesuunnittelun työpajoja ja neuvotteluita viranomaisten, asiantuntijoiden ja sidosryhmien kanssa *Merenkäytön vision* valmistelemiseksi ajalla 2024 – 2025 .

MSP-vuorovaikutusfoorumit

MSP-vuorovaikutusfoorumit ovat merialuesuunnitteluprosessin teemallisia ja tavoitteellisia kansallisia ja alueellisia työpajoja. Työpajasarja järjestettiin syksyllä 2025 osana *Merenkäytön vision* muodostamista. Järjestämisestä vastasi merialuesuunnittelun koordinaatio ja rannikon maakuntien liitot.

Kuulemiskierrokset

Kuulemiskierros on suunnattu viranomaisille, merellisille sidosryhmille ja asiantuntijaorganisaatioille, ja se ajoittuu vuoden 2027 keväälle. Kuulemisen järjestää merialuesuunnittelun koordinaatio yhdessä rannikon maakuntien liittojen kanssa.

Lisäksi voit liittyä kaikille avoimeen MSP-yhteistyöverkoston täyttämällä lomakkeen [tästä linkistä](#). Verkoston jäsenenä saat ajantasaisesti tietoosi merialuesuunnittelun uutiset, selvitykset ja tulevat tilaisuudet.

Miten vuorovaikutuksella tuetaan Euroopan vihreän kehityksen ohjelman (EGD) tavoitteita?

Merialuesuunnittelutoimenpiteillä tuetaan vihreää siirtymää merellä EU:n ohjelman tavoitteiden mukaisesti. Merialuesuunnittelun vuorovaikutuksessa huomioidaan vahvasti EGD:n mukainen **oikeudenmukainen vihreä siirtymä**, eli huolehditaan yhdenvertaisuuden, tasa-arvoisen ja tasapuolisen kohtelun sekä vaikutusmahdollisuuksien toteutumisesta eri sidosryhmien ja alueiden osalta.

Muita merialuesuunnittelussa huomioitavia EGD-teemoja ovat:

- Ilmastonmuutoksen hillintä
- Ilmastonmuutokseen sopeutuminen
- Kestävä merellinen ruoantuotanto
- Biodiversiteetin ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen
- Sininen kiertotalous
- Saasteettomuuden edistäminen.

Meriympäristöä tulee käyttää kestävästi, jotta voidaan turvata meriluonnon ja –ympäristön hyvinvointi ja siten nykyisten ja tulevien sukupolvien meren käyttömahdollisuudet.

Mihin voit olla yhteydessä?

Merialuesuunnittelun ajantasaiset yhteystiedot löydät täältä:
<https://www.merialuesuunnittelu.fi/yhteystiedot/>

A screenshot of the MSP FI website homepage. The background is a scenic aerial view of a coastal area with many small islands and a large body of water. A light blue semi-transparent box is overlaid on the left side of the image, containing text in Finnish. The website's navigation bar is dark blue and contains the MSP FI logo, menu items like 'Merialuesuunnittelu', 'Toimialat', 'Merialuesuunnitelma', 'Materiaalipankki', 'EU-hankkeet', and 'Ajankohtaista', along with a search icon and a language selector set to 'FI'. The European Union flag and the text 'Euroopan unionin osarahoittama' are also visible in the top right corner of the navigation bar.

Suomen merialueiden tulevaisuus rakentuu yhteistyössä

Merialuesuunnittelun toinen kierros on nyt käynnissä. Päivitystyö tehdään vuosien 2024–2027 aikana. Tervetuloa tutustumaan merialuesuunnitteluprosessiin ja vaikuttamismahdollisuuksiin sen eri vaiheissa.

Osallistu ja vaikuta

www.merialuesuunnitelma.fi
www.merialuesuunnittelu.fi

